

Ostvarivanje ishoda međupredmetnih tema u nastavi klasičnih jezika

Državni skup za nastavnike klasičnih jezika

Zagreb, 2. rujna 2022.

U organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje 2. rujna 2022. godine održan je državni stručni skup namijenjen učiteljima i nastavnicima latinskog i grčkog jezika. Tema skupa bila je **Ostvarivanje ishoda međupredmetnih tema u nastavi klasičnih jezika**.

Državni stručni skup održao se u Svečanoj dvorani Klasične gimnazije u Zagrebu. Sudionici nisu krili zadovoljstvo što su nakon dvije i pol godine stručnog usavršavanja na daljinu, izlaganja mogli pratiti u živom zajedništvu sa svojim kolegicama i kolegama iz cijele Hrvatske.

Uvodno izlaganje održao je dr. sc. Deniver Vukelić, stručni urednik za povijesna izdanja u nakladničkoj kući Školska knjiga d.d. i predsjednik udruge za europsku i hrvatsku antičku, srednjovjekovnu i ranovjekovnu oživljenu povijest i kulturu Red Čuvara grada Zagreba. U svojem izlaganju *Antička i srednjovjekovna religijska i magijska vrela kao gradivo u podučavanju međupredmetnih tema u nastavi klasičnih jezika* sudionicima skupa ponudio je niz tekstova iz područja religije, magije i zakonodavstva o religijsko-magijskim pitanjima, pisanih grčkim i latinskim jezikom, koji na zanimljiv način u nastavi klasičnih jezika pružaju dodatnu sliku o svakodnevici i kulturi antičke i srednjovjekovne Europe i hrvatskoga povijesnog prostora. Predavač je predstavio više vrela iz doba antike, a osobito je istaknuo i protumačio odlomke Hipokratove zakletve, tekst rimske uročke pločice iz razdoblja Rimskoga Carstva pronađene u Sisku te Kaskelijinu molitvu urezanu na mramornom oltaru posvećenom bogu Mitri iz 3. st. pronađenom ispod crkve Santo Stefano Rotondo u Rimu. Od bogatog korpusa srednjovjekovnih vrela Deniver Vukelić odabrao je tekst na latinskom jeziku, tj. pismo grofa Hermana II. Celjskog datirano 24. rujna 1432. godine, najstariju sačuvanu službenu ispravu koja eksplicitno naređuje progon čarobnica i vještica u sjevernoj Hrvatskoj. Sva prikazana vrela, osim što su dobar primjer međupredmetnih korelacija, izvrstan su dodatni nastavni materijal na kojem učenici mogu ostvarivati ishode međupredmetnih kurikula *Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj, Učiti kako učiti i Informacijsko-komunikacijska tehnologija*.

Predavanje *Antička književnost u gimnazijskoj nastavi Hrvatskoga jezika – mogućnosti međupredmetne korelacije na podlozi međupredmetnih tema* održao je dr. sc. Igor Medić iz Staroslavenskog instituta u Zagrebu, a do prethodnoga dana nastavnik hrvatskoga jezika u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu u zvanju profesora mentora. U svome izlaganju osvrnuo se na niz bitnih promjena u srednjoškolskoj nastavi hrvatskoga jezika. Književni i jezikoslovni sadržaji više se ne obrađuju kronološkim slijedom nego u okviru tema, a uvedeno je i novo predmetno područje Kultura i mediji. Kao primjer vlastite dobre nastavne prakse prikazao je više tipova radnih zadataka na grčkim antičkim tekstovima („Antigona”, lirika...) s posebnim naglaskom na problemske zadatke kao i tipove zadataka tijekom obrade suvremenih književnih tekstova inspiriranih antičkim motivima („Penelopeja”) u cilju utvrđivanja ishoda kurikula međupredmetnih tema Učiti kako učiti, Građanski odgoj i obrazovanje, Osobni i socijalni razvoj i Uporaba informacijske i komunikacijske tehnologije. Također je, govoreći iz osobne perspektive i iskustva nastavnika hrvatskoga jezika pojasnio prednosti i nedostatke predmetnoga kurikula za Hrvatski jezik u srednjoj školi. Nastavnici latinskog i grčkog jezika u srednjim školama osim što su dobili jasan uvid u Kurikul hrvatskog jezika koji se odnosi na antičku književnost dobili su i primjere mogućnosti međupredmetne korelacije. Diskusija koja je uslijedila i interes sudionika pokazali su opravdanost uvrštenja ove teme u program skupa.

Mr. sc. Helena Miljević Pavić, učitelj savjetnik, učiteljica povijesti u OŠ „Dr. Andrija Mohorovičić” u Matuljima u svom izlaganju *Ples crne smrti – posljedice epidemija kuge u kasnom srednjem vijeku (primjer radionice za učenike)* također je prikazala izvrstan primjer vlastite nastavne prakse. Predstavila je radionicu kojom se kroz korelaciju predmeta Povijesti, Hrvatskoga jezika i Latinskoga jezika, ostvaruju ishodi zadani kurikulumom međupredmetnih tema za osnovne škole, gimnazije i strukovne škole (OSR B.2.4. suradnički uči i radi u timu; OSR C 5.1. sigurno se ponaša u društvu i suočava s ugrožavajućim situacijama koristeći se prilagodljivim strategijama samozaštite; UKU A.2.1. odabire relevantne informacije, bilježi ih i organizira te primjenjuje u zadacima učenja). Radionicu je osmislila kao problemski zadatak i odgovor na pitanje razlikuje li se društvena percepcija i odgovor na pandemiju u odnosu na prošlost premda je očigledan napredak znanosti, dijagnostike i liječenja. Do rješavanja zadatka učenici dolaze analizom slikovnih i pisanih povijesnih izvora na radnim listićima. Uz čuvenu fresku Vincenta iz Kastva „Ples mrtvaca”, fresku „Trijumf smrti” iz Palerma, ilustracije „Tri živa i tri mrtva” iz srednjovjekovnog rukopisa, na radne listiće uvrstila je citate iz Boccacciova „Dekameron” na hrvatskom jeziku i poeme „Vado mori” na latinskom jeziku. Sudionicima skupa ponudila je gotove radne listiće koje mogu preuzeti u digitalnom obliku na školskim tabletima ili ispisane na papiru s mogućnošću preinake prema osobnim potrebama.

Posljednje izlaganje, osmišljeno kao radionica za sudionike stručnog skupa, održala je nastavnica latinskog i grčkog jezika u Klasičnoj gimnaziji u Zagrebu i nastavnica latinskog jezika u zagrebačkoj općoj gimnaziji Inga Fröbe Naprta, prof., pod nazivom *Rimljani u Zagrebu*. U radionici je prikazala primjere vlastite nastavne prakse. U prvom dijelu nakon podsjećanja na nazive i kratki sadržaj svih sedam kurikula međupredmetnih tema prikazala je kratki videozapis koji su izradili učenici prvog razreda opće gimnazije na temu „Rimljani u Zagrebu” nastao u sklopu projekta „Naš kulturni identitet”. Sudionici državnog skupa trebali su odabrati međupredmetne teme koje su uočili u videozapisu. U drugom dijelu radionice sudionici su odabirali pojedine odgojno-obrazovne ciljeve i obrazovne ishode vezane uz scene iz videozapisa. U trećem dijelu radionice sudionici skupa su pojedinim odlomcima prilagođenog latinskog teksta „Rimljani u Hrvatskoj” pridruživali obrazovne ishode međupredmetnih tema.

Državni stručni skup u trajanju od 6 sati organizirala je Kornelija Pavlič, prof. savjetnik, vanjska suradnica Agencije za odgoj i obrazovanje za klasične jezike. Voditeljica je prilikom otvaranja skupa prenijela pozdrave ravnateljice Agencije za odgoj i obrazovanje dr. sc. Dubravke Brezak Stamać te dobre želje za uspješnost skupa. Skup je završio u 16 sati.

Kornelija Pavlič